

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SORUN DAVRANIŞLAR-SOSY. DUYG. GEL. ÖĞRT. ROLÜ - I (Konu Özeti-II.Bölüm: 12-13)

Sosyal Duygusal Gelişim ve Okuldaki Sorun Davranışların İlişkisi

👉 Araştırmalar, çocukların sergilediği birçok problem davranışın temelinde sosyal becerilerdeki sınırlılıklar ya da yetersizlikler olduğunu ortaya koymaktadır.

👉 Çocukluk döneminde sosyal-duygusal gelişiminde yetersizlik gösteren bireylerin, yetişkinlik döneminde hem içselleştirilmiş hem de dışsallaştırılmış problem davranışlar sergileme olasılıklarının daha fazla olduğu vurgulanmaktadır.

👉 Çocuk ve ergenlerdeki problemlerli davranışlar, içselleştirme ve dışsallaştırma problemleri olarak ayrılabilir.

👉 Dışsallaştırma davranışları, olumsuz duyguların öfke, saldırganlık şeklinde direkt olarak ötekilere yöneltilmesi olarak tanımlanabilir. Kişilerin self regülasyon becerisinin yeterince gelişmemiş olması ile ilişkilendirilir.

👉 İçselleştirme davranışlarında da bunun tersine olumsuz duygular direkt olarak kişinin kendisine yönelir ve endişe, geri çekilme, korku, kaygı ile ilişkilidir.

👉 Sosyal ve duygusal beceriler, öğrencilerin madde kullanımı, şiddete eğilimli davranış gösterme, okul terki gibi riskli durumlarla karşılaştıklarında koruyucu bir işlev görmektedir.

👉 Sorumluluk bilinci, empati ve duygularını düzenleme becerileri gibi çeşitli beceriler öğrencileri bu tür riskli durumlardan uzak tutmak açısından önleyici bir role bürünmektedir.

👉 Araştırmalar, güçlü sosyal ve duygusal becerilere sahip gençlerin daha yüksek akademik performansa ve daha iyi kariyer fırsatlarına sahip olma olasılıklarının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

👉 Şiddet veya suç işleme eğilimleri daha düşük, mutlu olma olasılıkları daha yüksek ve genellikle toplumda aktif üyeler olmaya daha istekli olmaktadırlar.

👉 Sosyal ve duygusal beceriler açısından düşük seviyede olan öğrencilerin antisosyal davranışlarda bulunma, öğrenme güçlüğü yaşama ve okulu bırakma olasılıkları daha yüksektir.

👉 Bu durum, eğitimde eşitlik açısından önemli bir sorunu işaret etmektedir ve mevcut dezavantajları artırma potansiyeline sahiptir.

Sosyal Duygusal Gelişim ve Öğretmen

👉 Öğretmenliğin giderek daha ilişkisel ve duygusal bileşenlere sahip bir meslek hâline geldiği ifade edilmektedir.

👉 Öğrenmenin bilişsel yanı kadar duygusal boyutunun önem kazandığı ve buna paralel olarak öğretmenlerin öğrenme ortamlarındaki duygu odaklı iletişimlerinin dikkat çektiği bilinmektedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SORUN DAVRANIŞLAR-SOSY. DUYG. GEL. ÖĞRT. ROLÜ - 2 (Konu Özeti-II.Bölüm: 12-13)

👉 Özellikle Covid-19 pandemisi süresince, sosyal duygusal öğretim stratejileri öğretim programının önemli bir bileşeni hâline gelmiştir.

👉 Bu nedenle; sosyal duygusal öğrenme ile ilişkili beceriler öğretmenlere sunulan mesleki gelişim fırsatları arasında yer almalıdır.

👉 Öğretmenler ayrıca model olma ve duygu koçluğu yoluyla da çocuklarda sosyal duygusal becerilerin öğrenilmesine destek olabilecektir.

★ Öğretmenin doğrudan etkisi

👉 Müfredat ve etkinlik odaklı sosyal ve duygusal beceri öğretimi

👉 Sınıf içi etkileşimler

★ Öğretmenin dolaylı etkisi

👉 Doğal öğretim

👉 Model olma

👉 Duygu koçluğu

★ Öğrenme Ortamı ve Öğretim Programı

👉 Sosyal duygusal öğrenme ile ilişkili kazanımlar

👉 Sosyal duygusal öğretim stratejilerinin kullanımı

👉 Öğrenme ortamının etkileşime ve çocuğun özerkliğine izin verecek şekilde düzenlenmesi

👉 Sınıf yönetiminde piramit model yaklaşımı

👉 Sosyal duygusal becerilere model olma

Piramit Modeli

👉 Küçük çocukların sosyal ve duygusal gelişimini desteklemeyi ve problem davranışlarını önlemeyi amaçlayan bilimsel dayanaklı bir modeldir.

👉 Uygulamaların üç aşamalı (dört farklı düzey) bir şekilde sunulmasını öngören kavramsal bir çerçeve sunmaktadır.

👉 Evrensel destek aşaması, ikincil önleme aşaması ve üçüncül müdahale aşaması olmak üzere birbirini takip eden üç aşama ile evrensel destek aşamasından önce etkili iş gücünü oluşturmaya yönelik birincil düzey de dâhil olmak üzere dört farklı düzeyden oluşmaktadır.

👉 **Birinci düzeyi**, etkili iş gücünü oluşturmaya yönelik

👉 **İkinci düzeyi**, destekleyici ilişkilere ve yüksek kaliteli çevresel destekler

👉 **Üçüncü düzeyi**, hedeflenen sosyal-duygusal destek

👉 **Dördüncü düzeyi**, yoğun müdahalelerin gerçekleştirildiği bireyselleştirilmiş müdahalelerden oluşan destek ve stratejiler

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SORUN DAVRANIŞLAR-SOSY. DUYG. GEL. ÖĞRT. ROLÜ - 3 (Konu Özeti-II.Bölüm: 12-13)

★ Piramit Modelinde yer alan önleyici stratejiler, problem davranışların ortaya çıkma olasılıklarıyla ilgili üç varsayıma dayanmaktadır. Buna göre;

☞ Çocukların gelişimsel özelliklerine uygun materyal ve etkinlik belirlenmediğinde,

☞ Çocuklar eğitim ortamı ve etkinliklerde ne yapacaklarını bilmediklerinde ve öğretmenin davranış beklentilerini anlamadıklarında,

☞ Gelişimsel açıdan uygun ve etkili iletişim becerilerine sahip olmadıklarında

daha sık davranış problemleri sergiledikleri düşünülmektedir.

★ Piramitte yer alan aşamalar genelden özele doğru “Evrensel Destek, İkincil Önleme ve Üçüncül Müdahale” aşamalarıdır.

1. Piramit Modelinin birinci düzeyi etkili iş gücünün oluşturulmasını hedeflemektedir. Güçlü etkili iş gücü, aynı zamanda modelin diğer aşamalarındaki düzeylere temel oluşturmaktadır. Etkili iş gücü temelinde bütün çocukları kapsayan Piramit Modelinin birincil evrensel destek aşaması, destekleyici ilişkiler ve yüksek kaliteli çevresel desteklerden oluşmaktadır.

2. Modelin ikinci düzeyi olan ikincil önleme aşaması, hedeflenen sosyal-duygusal destekler ve öğretim stratejilerinden oluşmaktadır. İkincil önleme aşaması, açık bir şekilde sosyal becerilerin doğrudan öğretimine gereksinim duyan ve birincil evrensel destek aşamasındaki düzenlemelere ve müdahalelere rağmen, sosyal-duygusal gelişimi yetersiz olan ve problem davranışları devam eden çocukları hedef almaktadır.

3. Üçüncül müdahale aşamasında ise ciddi düzeyde davranış problemleri ve sosyal beceri yetersizliği olan çocuklar için olumlu davranış destekli bireyselleştirilmiş yoğun müdahaleler söz konusudur.

☞ **Evrensel destek aşaması**, bu aşama sadece sosyal-duygusal gelişiminde sınırlılıklar olan ve problem davranış sergileyen çocukları değil, tüm çocukları kapsayacak uygulamaları içermektedir.

☞ Bu aşama, (a) destekleyici ilişkiler ve (b) yüksek kaliteli çevresel destek olmak üzere iki düzeyden oluşmaktadır.

☞ Güven temelli ilişkiler, çocukların çevrelerindeki kişilerin davranışlarını anlamalarına, nasıl tepki vereceklerini öğrenmelerine ve kendi davranışlarının çevreyi nasıl etkilediğini anlamalarına fırsat vermektedir.

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SORUN DAVRANIŞLAR-SOSY. DUYG. GEL. ÖĞRT. ROLÜ - 4 (Konu Özeti-II.Bölüm: 12-13)

👉 Öğretmenler sınıflarındaki çocuklarla olumlu ilişkiler kurmak için jest, seçenek sunma, beklentisinin ne olduğunu açık bir şekilde belirtme, olumlu davranışları pekiştirme ve teşvik etme gibi çeşitli stratejiler kullanmaktadır.

👉 Çocukların sosyal ve duygusal gelişimlerini desteklemek amacıyla uyarıcı, teşvik edici, katılımlarını arttırıcı, yüksek kaliteli ve destekleyici ortamlar gerekmektedir.

★ Sınıf Kuralları ve Katılım

👉 Öğrenme Piramidinin üçüncül müdahale aşaması, problem davranışların ortaya çıkmasını azaltmaya yönelik önleyici stratejilerin birlikte kullanımı ile problem davranışların ortadan kaldırılması (iyileştirici) için bireyselleştirilmiş yoğun müdahaleleri gerektirmektedir.

👉 Bu bağlamda, çocuk için çocuk ile etkileşim hâlinde olan birden fazla uzmanın katılımı ile olumlu davranış destek planları geliştirilebilir.

★ Okulda Sosyal Duygusal Öğrenmeyi Destekleyen Yaklaşımlar

👉 Okulda sosyal duygusal öğrenmeyi destekleyen üç yaklaşım vardır:

👉 Bütün Okul Yaklaşımı,

👉 Duygu Koçluğu Modeli,

👉 Hayata Dair Mükemmel Beceriler Programı.

Bütün Okul Yaklaşımı: Çocukların sosyal duygusal iyi oluşluğunu sağlama ve sürdürmeye yönelik bütün okul yaklaşımı; okul yöneticilerinin, öğretmenlerin ve diğer personelin, ebeveynlerin, bakıcıların, öğrencilerin ve daha geniş toplumun okul kültürüne abone olması ve olumlu okul iklimini desteklemek için birlikte çalışması anlamına gelir.

Duygu Koçluğu: Duyguları dikkate almak ve davranışların arkasındaki motivasyonu, ihtiyacı anlamak için bir çerçeve sunar. Öğretmenin kendi duygularını dikkate alması ve bu sayede çocuğunu anlaması için bir araçtır. Çocukların davranış sorunlarını azaltma ve önlemede etkili bir yöntemdir. 5 adımdan oluşmaktadır:

1. Duygunun farkında olma
2. Bir soru ile netleştirmek
3. Çocuğun duygusunu doğrulama ve yansıtma
4. Çocuğa, duygusunu anlaması ve ifade etmesi için fırsat tanıma
5. Problem çözmesini destekleme

UZMAN ÖĞRETMENLİK VE BAŞÖĞRETMENLİK MESLEKİ GELİŞİM PROGRAMI

SORUN DAVRANIŞLAR-SOSY. DUYG. GEL. ÖĞRT. ROLÜ - 5 (Konu Özeti-II.Bölüm: 12-13)

★ **Shonkoff'a** göre duygu koçluğu, öğrenme, çevre ve deneyim arasında güçlü ortak bağlar kurulmasını tanımlayan bir yaklaşımdır. Tüm okul personelinin duygu koçluğu konusunda eğitim aldığı koşulda;

☞ Okul genelinde çocukların duygularına dair bir farkındalık geliştigi,
☞ Çocukların yoğun duyguları ve zorlayıcı davranışlarını yönetebilme konusunda öğretmenlerin daha önleyici yaklaşımlar sergiledikleri,
☞ Öğrencilerin duygusal ve akademik yetkinliklerinin desteklendiği vurgulanmaktadır.

★ **Duygu Koçu Öğretmen Ne Yapabilir?**

☞ **Siegel'in modeli 4 basamaktan oluşmaktadır:**

1. Şimdi (Present): Çocukla orada ve o anda kalmak
2. Tutum (Attitude): Dikkati karşı tarafın iç deneyimine/tutum ve davranışa odaklayabilmek
3. Yansıtma/Aynalama (Resonance): Çocuğu aynalama-empatinin temeli
4. Güven (Trust): Çocuğun bize güven duyması

Kıymetli meslektaşlarımız,

Eğitim öğretim yılı içinde olduğu gibi Uzman Öğretmenlik ve Başöğretmenlik Mesleki Gelişim Çalışmalarında da yanınızdayız.

Bu süreçte yapacağımız paylaşımlardan daha hızlı haberdar olmak için aşağıdaki kanallardan bizleri takip edebilirsiniz.

Sınava katılacak olan tüm meslektaşlarımıza başarılar dileriz.

Ulaşmak istediğiniz kutucuğa tıklayınız.

Telegram Kanalı

Telegram Kanalı

Facebook Grubu

Facebook Grubu

EMEK HIRSIZLARINA UYARI

Birkaç dakika içinde indirerek kullanmış olduğunuz çalışmalar için saatlerimizi veriyoruz. Yeri geliyor ailemize, arkadaşlarımıza ayıracağımız vakti bu çalışmalara ayırıyoruz.

Çalışmalarımızı paydaşlarımızın kişisel olarak kullanmaları için hazırlıyoruz. Farklı sitelerde paylaşılmasına müsaademiz olsa zaten biz paylaşırız değil mi? Maalesef saatler verip hazırladığımız çalışmalar üzerinde isim değişikliği yapılarak kısa süre içinde belirli sitelerde paylaşılıyor. Bu şekilde yapan kişiler paylaştığı çalışmayı hazırlamış olmuyor, **ÇALMIŞ** oluyor. Bu gözler; yaptığı hırsızlığı bilmeden altına teşekkür yazanlara "Rica ederim." yazanları da gördü, bırakın bir özrü, cevap vermeye tenezzül bile etmeyenleri de gördü. Üzülerek belirteyim ki bu kişiler bizim **MESLEKTAŞLARIMIZ**.

Korkarım ki bir gün azmimizi yitirirsek en büyük nedeni bu **EMEK HIRSIZLARI** olacak.

Bugüne kadar emek hırsızlarını defalarca uyardım. Ancak her gün bunlara bir yenisini ekleniyor. Artık paylaştıkları site üzerinden veya sosyal medyadan kendilerini uyardırmayacağım. Bu sayfayı her paylaşımına ekleyeceğim. **Aşağıdaki listede yer almak isteyen buyursun, çalsın...**

NOT: Bu sayfayı okuduğu halde anlamayana ücretsiz okuma anlama kursu verilir!

 HASAN YILDIRIM

EMEK HIRSIZLARI

Site	Kullanıcı Adı	Etkinlik	Açıklama